

In Primum lib. Sententiarum.

Marius. fuit magnus ille Hierius presbyter Alexandrinus: ^q
(vt in martyrologio recitat) fuit vita purissima, rebus paucis primus ad Christianam philosophiam expeditissimus, & doctor ecclesiae incomparabilis, in scripturis nobiliter eruditus. Præterea talis existit Gregorius Nazianzenus, qui dum in adolescence sua studeret Athenis, calitatis & sapientia valde intentus, apparuerunt ei in visione quasi speciosissima duæ pueræ, vna a dextris & alia a sinistris, ipsum quasi amplecti & de osculari oportentes quas dū ingenti horro abiceret, dixerunt: Cur mos ὁ bone adolescentis tantum abhorres, & abicies, cum sim tibi tam chara, & familiare? Si quidem vna no[n] fundi sapientia, alias castitas appellatur. Et his intonat, quā verisimile dixerit venerabilis Hugo de sancto Victore: Ad sacra cognitionem scripturae, opus est intima compunctione magis, quā profunda inuestigatione, suspicij, quam argumentis, crebris geminitibus quā copiosis argumentationibus, lachrymis, quam tenibus, oratione, quā lectio ne, calefictum contemplatione, quām terribilioccupatione. Verum studendi hinc ordinem multi subiungunt studentium, imo, & propter dolor, religio si nonnulli, qui scientia magis, q̄cōm̄ non scientia vacat, imo ut verius tangam, carnalitas, & vanitatis dare operam non veretur, & circa questiones magis, q̄ circa regulares obseruantias occupari. Postremo circa id, quod in articulis huius exordio tacitum est, Alliora te ne quiesceris, & fortiora te ne scrutari adest: aduentum quod quadam est p̄scrutatio diuinorum immoderata, ex curiositate, aut confidētia proprii intellectus procedens; que merito vituperatur, de qua Salomon contestatur: Sicut q̄ mel comedit multum, non est ei bonum: sicut qui p̄scru tor est maiestatis, opprimitur gloria. Alii est p̄scrutatio diuinorum incomprehensionib[us] alisfimorum moderata, & reverentialis, cum recognitio ne imbecillitatis propriæ mētis, sive veritatis & pietatis emanans, desiderio, atq; intentione defendi fidem & impugnantes eandem, & ad appropinquandum lucide notitia credendorum, prout in hac vita Deo p̄stant fieri valent. Quia p̄scrutatio rite laudatur, de qua ait vir sanctus: Beati qui scrutantur testimonia eius. Itēq; Mirabilis testimoniu[m] tua, ideo scruta te et anima mea. Vnde in Evan gelio locutus est Christus: Scrutamini scripturas. In Actis quoque legitur: Nobiliores ex ea suscep runt verbum. Dei cum omni auctoritate, quotidie scrutantes scripturas.

Ex prologis doctorum super pri mum sententiarum.

Petri de Taracca Ria sunt difficultia multi, & quartū penitus ignoror, via aquila in celo, via columbris p̄ petram, via nauis in medio mari, & via viri in adolescence sua. Proueriori s. In his verbis Salomon describit excellētia theologiae, & specialiter libri Sententiarum, in quo theologus difficultates cogitatae sunt. Et describit eā a quatuor. Primo ab ipso difficultate, cū dicit [dif] ficia. Vnde Sapiens: Ecce quæ in prospectu sūt, inuenimus cū labore: quæ autem in celis sunt, quis in uestigabit? Difficilis, n. est naturali intellectui hæc doctrina, q̄a nō habet causam in natura, nec simili tudinem plenam in arte. Secundo, ab oīum ignorātia, ibi: penitus ignoror. Si enim hoc dixit sapientia-

5
fimus Salomon, quanto magis nos? Tertio, à libro rum numero, ibi: tria lunæ, & quartū. Quatuor, nō sunt libri Sententiarū partiales, vñus totalis. Quartus, à librorum materia. In hoc nanq; qd̄ ait via agla in celo] agit materiam primi libri, Aquila, n. rex avium, significat Deum trinitatem, omnium regem de cuius essentia & personis, de personarū origine & distinctione, id est, proprietatibus, earū dēc̄ in primo libro determinatur. De quo dicit, via aquile in celo] H̄a sunt n. inuestigabiles via Dei, iuxta illud Iob: Abscondita est sapientia ab oculis omnium viuentium. Propter quod et Ioannes in Iezechielis visione per Aquilam figuratur, qm deitatis, ac trinitatis mysterium altissimum penetravit. In hoc autem quod dī via colubris supra petram] signat materia libri secundi. Coluber nanc̄ colens vñbram, est Diabolus, iuxta illud Iob: Sub vñbrā dormit in secreto calami &c. Petra vero signat firmitatem statutus hominis in innocentia, & puritate, quam coluber iste super eam se effundens, prestationem corrupit. De natura agitur colubris huius, id est, de paru[m] angelica, de tentatione, quæ hominē vicit, alijsq; attingentibus, determinatur in libro secundo. In hoc autem quod dī, viam viri in adolescence sua,] materia tertii libri signat. Virilis Christus est ab instanti concepcione p̄fectus, iuxta illud Jeremias: Novū facier dominus super terram, mūlē circumdabit virum. Huius viri ahalma, id est, adolescence, est virgo Maria, quæ dicitur adolescentula, iuxta illud Isaiae: Ecce virgo cōcipiet, vbi texus Hebreus hæc ahalma, id est, adolescens custodit. In hac fuit via Christi p̄gratianū vñionis ad redimendū. Alia vero est via cuius in qualibet anima sancta, quæ diciatur adolescence. Vnde in Canticis dicitur: Adolescentule dilexerunt te, & ho[m]o p̄ergmatiani adoptio nis ad gratificandū, quod sit per virtutes, & dona. Et de his duobus tractatur in tertio. Porro per hoc, qd̄ dicitur via nauis in medio mari: signatur materia quarti libri. Nauis quippe est eccl[esi]a. Hæc est Petri nunciula, in quam Christus ascendit. Sed nauis hæc in medio mari mundi huius tactat fulcibus tentacionum. Mundus, n̄ est mare turbidum per impatientiam, amaritudinem, & iniquitatem vitorum. In quarto autem libro tractatur, qualiter ecclesia per suos ministros in hoc mundo regatur per eccl[esi]astica sacramenta, & quomodo tandem ad gloriam p[ro]ducatur. Hæc ergo est materia tertii doct[ri]nae huius. Hæc Petrus.

2. 2. 2. 2.

Iob. 28.

Iec. 1. & 19.

3. 2. 2.

Iob. 40.

4. 2. 2.

Tere. 4. 2.

Isaic. 7.

Cant. 1.

March. 8.

Marci. 8.

Luce. 8.

Ioan. 21.

Thom. 2. 2.

Ecc. 24.

3. 2. 2.

i. Cor. 1.

4. 2. 2.

A. 2. 2.

Ecclesiasticus prologi Thomas est: Ego sapientia leffus summa, eḡo quæ tristes aquæ immenſa de flumis, & quæ flumis doris, & sicut aquæ eius exiit de paradiſo: dixi, rigabo hortum plantationem, & inebriabo partus mei fructum] Inter multorum sententias, inquitum, quid sive sapientia, ynam specialiter veram, & firmam procul Ap̄ostolus, dicens Christum dei virtutem, & Dei sapientiam, quia videlicet sapientia filio appropria tur, quæ sapientia opera mulcum conuenient cum propriis filiis. Per sapientiam Dei, manifestatur diuinorum abscondita, productur creaturarum opera: nec solum producuntur, sed etiam instaurantur, ac perficiuntur illa perfectione, quæ vnumquod que dicitur perfectum, secundum quod proprium finem attingit. Quod autem manifestatio diuinorum pertinet, ad Dei lapidem, pater et hoc, qd̄ Deus per sapientiam suam seipsum perfecte cognoscit: Ideo si quid de ipso cognoscimus, oportet quod inde derivetur, quoniam omne imperfectum a per-

A iii feſto